

Pla de Lectura de Centre (PLEC) del CEE Sant Rafael

ÍNDEX

1.- INTRODUCCIÓ JUSTIFICACIÓ DEL NOSTRE PLEC	4
2.- OBJECTIUS GENERALS DEL PLEC	6
3.- DIAGNOSI: ANÀLISI DEL CONTEXT I REFLEXIÓ. D'ON PARTIM?	8
4.- LÍNIA D'ESCOLA PEL TREBALL DE LA LECTURA.....	18
4.1.- TRACTAMENT DE LA COMPETÈNCIA LECTORA A CADA ITINERARI	18
4.2.- LECTURA COM A FONT DE CONEIXEMENT.....	24
4.3.- LECTURA DIGITAL AL CENTRE	26
5.- LA BIBLIOTECA ESCOLAR.....	29
5.1.- LA BIBLIOTECA A L'ESPAI D'AULA	31
5.2.- L'APADRINAMENT LECTOR	31
6.- PARTICIPACIÓ D'AGENTS EXTERNS.....	35
7.- RECURSOS MATERIALS I ORGANITZATIUS DEL CENTRE.....	37
8.- DIFUSIÓ DEL PLEC.	39
9.- AVALUACIÓ, REVISIÓ I PROPOSTES DE MILLORA.	41
10.- BIBLIOGRAFIA	44
11.- ANNEXOS.....	45
ANNEX 1: Formulari "Diagnosi ensenyament de la lectura en l'alumnat del CEE STR"	46
ANNEX 2: Resultats del formulari anterior "ensenyament de la lectura". DIAGNÒSTIC.....	48

El PLA LECTOR DE CENTRE ha estat elaborat per la Comissió PLEC:
Coordinadores: Mercè Nogales, Núria Mensa i Eva Salvadó, i professionals de centre: Leyre Ucha, Gemma Amill, Iratxe Arbonés i Mariona Muria.

Aprovat al Claustre de 25 de juny de 2024 i informat al Consell Escolar de 18 de juny de 2024.

Mª Mar Sendra Vellvè
Directora tècnica

Mª Teresa Buyó Canals
Directora escolar

NOTA: En aquest document poden aparèixer els mots: escola per fer referència al mot centre (LOMLOE), així mateix també els termes alumne/alumna, nen/hena o alumnes per fer referència al terme genèric d'alumnat o per tal de simplificar i sense intenció de discriminació, es farà ús dels articles, substantius, adjectius, etc. només en la forma masculina, en els casos en que es parli de persones i que pot referir a persones dels dos sexes. Per exemple, posa el tutor i es tracta de el/la tutor/tutora.

1.- INTRODUCCIÓ JUSTIFICACIÓ DEL NOSTRE PLEC

El currículum d'atenció educativa 150/2017 de 17 d'octubre estableix que: *“Tots els alumnes són subjectes de l'atenció educativa que regula aquest Decret: els alumnes que requereixen exclusivament mesures universals, els alumnes que, a més, necessiten mesures addicionals, i els alumnes que sumen, a aquestes darreres, les mesures intensives, per tal de garantir l'accés a l'educació i l'èxit educatiu en condicions d'equitat i igualtat d'oportunitats.”* (Article 3).

Aprendre a llegir és un dels esdeveniments més importants que podem aconseguir al llarg de la vida i per poder beneficiar-nos de l'aprenentatge de la lectura cal desenvolupar la competència lectora. La competència lectora és la capacitat de l'ésser humà de comprendre, comparar i interpretar el significat d'un text, de forma funcional. Poder llegir textos, frases, paraules i fins i tot imatges i comprendre'n el significat és una competència clau en l'àmbit escolar, com també a nivell social.

El domini de la lectura és un dels objectius principals de qualsevol sistema escolar i, en conseqüència, del nostre centre educatiu. Per aconseguir que l'alumnat aprengui a llegir, l'escola ha de tenir present i organitzar una sèrie de components. Això significa decidir els continguts i objectius curriculars de la lectura, el temps horari que s'hi dedicarà, el tipus d'agrupament dels alumnes, els materials i estratègies que es faran servir, els sistemes d'avaluació que se seguiran, la implicació dels pares, etc. Tots i cada un d'aquests components són necessaris per garantir que els alumnes aprenguin a llegir.

El Pla Lector de Centre del CEE Sant Rafael (d'ara en endavant PLEC) sorgeix de la necessitat de determinar una línia d'actuació concreta en el procés d'ensenyament i aprenentatge de la lectura al nostre centre educatiu.

Una de les principals dificultats que ens trobem al nostre centre és la gran heterogeneïtat de necessitats, habilitats i motivacions del nostre alumnat. Això comporta la necessitat de plantejaments metodològics i organitzatius que

permetin poder donar respostes pedagògiques ajustades a tota la diversitat funcional del nostre alumnat.

Es vol comptar amb un PLEC que serveixi de referència a tota la comunitat educativa i que defineixi les línies d'actuació, objectius, metodologia i estratègies diverses per a la seva implementació i desenvolupament. Per iniciar-lo, serà necessari establir un llenguatge i uns eixos de referència a partir dels quals els membres de la comunitat educativa puguin establir les discussions i els acords per al desenvolupament de la Competència Lectora (CL).

2.- OBJECTIUS GENERALS DEL PLEC

El PLEC és un document de centre que, a partir de les necessitats detectades en una anàlisi prèvia, recull els objectius, les metodologies i les estratègies necessàries per assegurar l'assoliment de les competències bàsiques i per fomentar l'hàbit lector i el gust per llegir per part de l'alumnat.

Així, doncs, el PLEC contempla els objectius generals següents:

OBJECTIUS ENVERS AL PLEC

- Afavorir la integració de la competència lectora en totes les àrees del currículum.
- Marcar i consensuar uns objectius comuns en el procés d'ensenyament aprenentatge de la lectura.
- Detectar l'alumnat susceptible de realitzar un aprenentatge lector funcional.
- Determinar línies d'actuació diferenciades d'acord amb els itineraris lectors definits pel nostre centre segons la tipologia i necessitats del nostre alumnat.
- Promoure la participació i col·laboració de les famílies (per exemple, en l'ús de programes específics de lectura a través de les noves tecnologies).
- Establir eines d'avaluació, revisió i actuació del PLEC que permetin fer un seguiment i adequar i adaptar els objectius a les necessitats canviants del centre.
- Promoure la formació del professorat per tal millorar la qualitat de la seva intervenció i implicació en el desenvolupament del PLEC.
- Estimular l'ús de metodologies més actives i significatives per a l'alumnat.
- Comptar amb la biblioteca del centre com a element dinamitzador de la lectura i com a espai d'informació i de documentació.
- Relacionar-se i coordinar-se amb els Plans i els serveis que ofereix l'entorn proper- Plans Educatius d'Entorn, biblioteca pública, llibreries, centres cívics, etc.

OBJECTIUS ENVERS L'ALUMNAT

- Millorar la capacitat lectora i comprensiva de l'alumnat.
- Fomentar la comprensió lectora en tots els contextos: text, frase, paraules i imatge.
- Promoure el tractament transversal de la lectura per assegurar-ne la seva funcionalitat.
- Crear i fomentar l'hàbit lector.
- Fomentar actituds d'interès envers la lectura.
- Potenciar l'ús de la nostra biblioteca escolar, com un espai singular i dinamitzador de la lectura, així com a centre d'informació i documentació.
- Reforçar els mitjans visuals, audiovisuals i digitals com a mitjans de suport a la lectura.
- Afavorir l'autonomia personal de l'alumnat envers l'accés, el tractament i l'ús de la informació.

OBJECTIUS ENVERS L'ENTORN

- Promoure i facilitar la participació i col·laboració de les famílies en les activitats del foment de la lectura programades.
- Potenciar l'ús de les biblioteques públiques com a espais culturals i socials inclusius.
- Afavorir la cooperació entre biblioteques públiques, CRP i biblioteques escolars.
- Impulsar el treball en xarxa i la coordinació entre els diferents centres educatius, entitats i recursos de l'entorn per desenvolupar la promoció de la lectura.

3.- DIAGNOSI: ANÀLISI DEL CONTEXT I REFLEXIÓ. D'ON PARTIM?

La nostra escola atén alumnat amb discapacitat intel·lectual que generalment presenta necessitats educatives específiques importants de llenguatge i comunicació, per la qual cosa l'aprenentatge de la lectura resulta ser un desafiament.

Les necessitats educatives específiques de la Comunicació i Llenguatge (Comprensiu i Expressiu) del nostre alumnat es classifiquen en quatre nivells seguint les dimensions de l'Angel Rivière:

Nivell 1:

Absència de comunicació i de conductes instrumentals amb les persones. Mutisme total o funcional. Poden haver-hi expressions que no siguin lingüístiques com la sordesa central i/o tendència a ignorar els missatges orals. No hi ha resposta a ordres, ni a quan se'l anomena pel seu nom o per seguir indicacions.

Nivell 2:

Conductes instrumentals amb les persones per aconseguir canvis físics sense altres pautes de comunicació.

Llenguatge format per paraules aïllades. No hi ha creació de sintagmes o oracions sinó associació d'enunciats amb paraules pròpies

Nivell 3:

Conductes instrumentals amb les persones per demanar però no per intercanviar experiències o canviar el món mental de les persones.

Llenguatge oracional. Hi ha frases que no són ecològiques però tampoc formen una conversació o un discurs.

Comprensió literal i poc flexible dels enunciats amb alguna classe d'anàlisi. Generalment, no comprenen el discurs.

Nivell 4:

Conductes comunicatives de demanar, comentar... amb poques declaracions de l'experiència subjectiva o d'un món intern.

Discurs i conversa amb limitacions d'adaptació flexible i de selecció de temes rellevants. Freqüentment hi ha anomalia prosòdica.

Presenten comprensió del discurs i la conversa, però dificultats per diferenciar el llenguatge literal del intencional.

Aquesta realitat ha suposat una adaptació tant d'estratègies d'ensenyament com de l'entorn d'aprenentatge. Les adaptacions més importants que la nostra escola aplica per poder donar resposta a les estratègies necessàries per el procés d'aprenentatge de la lectura han estat les següents:

- 1) Realització d'avaluacions inicials: es realitzen per determinar el nivell d'habilitat de lectura de cada estudiant i detectar possibles dificultats específiques. Això pot incloure el nivell d' habilitats cognitives, comunicatives, socials i emocionals.
- 2) Creació d'entorns d'aprenentatge estructurat: els alumnes TEA i alumnat amb discapacitat es beneficien d'una estructura clara i predictable. Això significa establir rutines consistents, utilitzar suports visuals com calendaris, horaris i llistes de tasques, i proporcionar instruccions clares i concises.
- 3) Ús d'estratègies visualment atractives: molts alumnes TEA i alumnat amb discapacitat són aprenents visuals, per la qual cosa és important utilitzar materials visuals per donar suport a la comprensió. Això pot incloure l' ús d' imatges, pictogrames, diagrames i esquemes.
- 4) Adaptacions de materials i activitats segons el nivell d'habilitats. Això implica la simplificació de les instruccions, l'ús de materials manipulatius en lloc d'escrits, i l'adaptació de les activitats per abordar les necessitats i fites individuals de cada alumne.
- 5) Ús d'ensenyament individualitzat: Cada estudiant rep un ensenyament adaptat a les seves necessitats i ritme d'aprenentatge. S'estableixen objectius específics i es brinda suport individual per assegurar el seu progrés.
- 6) Ús d'estratègies d'ensenyament específiques: S'utilitzen tècniques i estratègies d'ensenyament dissenyades per abordar les dificultats específiques de cada estudiant. Això també implica fer ús d'un enfocament multisensorial: S'utilitzen diferents modalitats sensorials

(visual, auditiva, tàctil) per facilitar la comprensió de la lectura. Per exemple, es pot utilitzar la lectura en veu alta, l'ús d'estructures visuals, lectura repetitiva, jocs per reforçar el reconeixement de paraules, entre d'altres.

- 7) Fomentar la comunicació i la interacció social: molts alumnes TEA i alumnat amb discapacitat tenen dificultats en la comunicació i la interacció social. És important crear oportunitats perquè practiquin aquestes habilitats, com a través de jocs cooperatius, activitats de treball en parella i oportunitats per practicar l'intercanvi de torns i habilitats conversacionals.
- 8) Implementació d'estratègies del suport conductual positiu (SCP): alguns alumnes TEA i alumnat amb discapacitat poden presentar comportaments desafiants. És important implementar estratègies de maneig conductual positiu, com el reforç positiu, les pauses sensorials, les estratègies d'autoregulació i la resolució de problemes, per ajudar a manejar aquests comportaments.
- 9) Treball en equip amb altres professionals i família: l'educació especial requereix una col·laboració estreta entre el docent i altres professionals (com l'equip de suport a la docència, departament d'orientació escolar, agents externs tals com terapeutes ocupacionals, logopedes, psicòlegs...) i la família. És important tenir reunions regulars per compartir informació i treballar junts per donar suport a les necessitats dels alumnes TEA i alumnat amb discapacitat.
- 10) Ús de l'avaluació contínua: Es realitzen avaluacions periòdiques per monitoritzar el progrés dels estudiants i ajustar les estratègies d'ensenyament si és necessari. Això permet assegurar que estan adquirint les habilitats de lectura necessàries per al seu desenvolupament.

APRENTATGE DE LA LECTURA. D'ON PARTIM?

L'aprenentatge de la lectura és una porta que té una influència directa en les vides dels alumnes. Així doncs, és raonable esperar que el fet de facilitar el desenvolupament de lectura sigui un objectiu central de l'educació. Però a la nostra escola l'aprenentatge de la lectura implica un gran repte donada la gran diversitat de necessitats del nostre alumnat per les dificultats a l'hora d'adquirir habilitats acadèmiques i socials.

Tot això ens ha portat a la formació i l'ús d'estratègies d'ensenyament efectives i validades per la recerca basada en l'evidència. I per tant, l'ús de materials, activitats, agrupaments d'alumnat, eines tecnològiques i l'adaptació d'objectius d'ensenyament en funció de les necessitats educatives especials. D'aquesta manera, intentem afavorir (en la mesura que és possible), l'ensenyament i domini de les habilitats de lectura i escriptura.

QUINS CONEIXEMENTS PREVIS TENEN ELS INFANTS EN RELACIÓ A LA LECTURA?

Tots els infants disposen de coneixements previs relacionats amb la lectura, en major o menor grau. L'avaluació de la lectura en els primers nivells de l'escolarització té per primer objectiu detectar en quin punt es troben aquests coneixements: no únicament els que fan referència a l'estructura del nostre sistema de lectura (relacions grafia-so), sinó també els que fan referència a la funció de la lectura (situacions en les quals es llegeix, per a què serveix, tipus d'escrits) i també els relatius a la forma (disposició de les lletres, traç, tipus de lletres, distribució en el paper o a les pantalles, suports textuals).

A partir de l'anàlisi i de la interpretació de les respostes de l'infant podem comprovar quina estratègia emprava, preferentment per atribuir significats als mots. Les respostes permeten assenyalar en quina fase de la lectura es troba. Actualment, a la nostra escola partim de l'ús d'imatges acompanyades per la paraula escrita per ensenyar als alumnes a reconèixer-les i llegir-les; fent ús de targetes o materials visuals que representen paraules i emfatitzen la connexió entre el text escrit i el seu significat. És a dir, ens basem en l'ensenyament de

paraules com un tot per poder arribar en la mesura que sigui possible a llegir fonemes o síl·labes:

- Seleccionant paraules clau que són visuals i significatives per als alumnes. Aquestes paraules es presenten a través d'imatges o targetes que representen objectes o conceptes familiars per a ells.
- Fomentant que els alumnes relacionin les paraules amb les imatges o conceptes representats per aquestes. Això ajuda a reforçar la connexió entre el text escrit i el seu significat.
- Presentant la lectura en context, dins d'oracions o històries senzilles que permeten als estudiants llegir les paraules en un context significatiu. Això ajuda a promoure la comprensió del text i la lectura fluida.
- Practicant la lectura de les paraules de manera repetida per reforçar la connexió visual entre les paraules escrites i els seus significats. S'utilitzen exercicis de reconeixement de paraules i activitats de lectura en parelles o grups petits.

Aquest procés d'ensenyament lector inclou **4 fases** que s'adapten a les fortaleses i limitacions individuals de l'alumnat, oferint suport i reforç individualitzat en cada fase del procés.

A més a més, ja què existeix una perspectiva renovada al voltant de la naturalesa de la lectura i dels processos implicats en el seu aprenentatge, durant tot el procés d'aprenentatge lector i al llarg de tota l'escolaritat, es reforçaran els **components** que caracteritzen i garanteixen un domini adequat de la lectura.

- ❖ La consciència fonològica
- ❖ El principi alfabètic
- ❖ La denominació ràpida
- ❖ La lectura de paraules i textos
- ❖ La comprensió lectora
- ❖ El vocabulari
- ❖ L'ús i la funcionalitat de la lectura

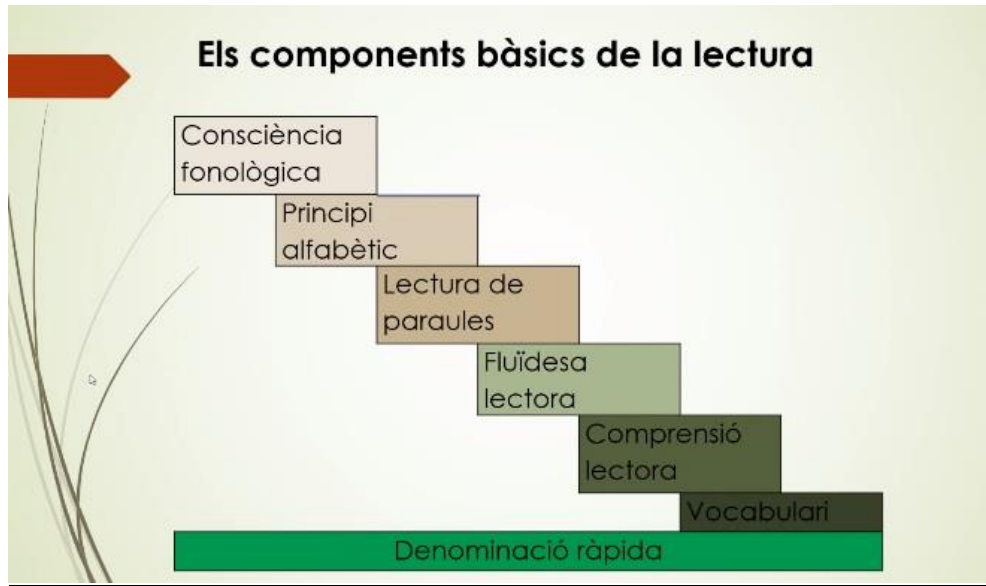

Fig 1. Formació aprenentatge de la lectura GIEE

FASES DE L'APRENTATGE DE LA LECTURA

1.- L'aprenentatge de la lectura *a la fase logogràfica*. Ja que una gran part del nostre alumnat són aprenents visuals, l'ús d'imatges, pictogrames o altres suports visuals són imprescindibles per ajudar-los a comprendre les paraules i el seu significat.

Estratègies bàsiques a tenir en compte:

- Ensenyament de paraules freqüents i significatives: En lloc d'ensenyar paraules a l'atzar, és recomanable començar amb paraules que siguin freqüents i significatives per a l'alumne, com noms d'objectes o accions que formen part del seu entorn o rutina diària.
- Utilització de tècniques d'associació: Associar paraules amb objectes o accions concretes pot ajudar a l'alumnat a establir connexions i comprendre el significat de les paraules.
- Enfocament multisensorial: Incorporar diferents sentits en el procés de lectura pot ser beneficiós per a l'alumnat. Per exemple, es poden utilitzar materials tàctils, auditius o moviments corporals relacionats amb les paraules per reforçar la seva comprensió.

- Ús d'estructures repetitives: L'alumnat acostuma a beneficiar-se de rutines i estructures repetitives. Utilitzar narracions o contes amb patrons predicibles i repetitius pot ajudar-los a desenvolupar habilitats de lectura i comprensió.
- Fomentar la participació activa: És important motivar l'alumnat a participar activament en el procés de lectura. Es poden utilitzar jocs interactius, activitats pràctiques i recompenses per mantenir el seu interès.
- Adaptació del material de lectura: És recomanable adaptar el material de lectura a les habilitats i necessitats de l'alumnat. Això podria implicar l'ús de fonts més grans, colors contrastats, formats accessibles i estructures de text simplifiades.

A més a més, el treball en equip de la comunitat educativa i la implicació de la família són fonamentals per a l'èxit de l'aprenentatge de la lectura en aquesta etapa.

2.- L'aprenentatge de la lectura a la fase de lectura alfabètica amb alumnes amb Trastorn de l'Espectre Autista i discapacitat intel·lectual començarem fent una anàlisi de les unitats que configuren les paraules (síl·labes i fonemes) pot ser un procés complicat però també gratificant.

Estratègies i recomanacions que faciliten aquest aprenentatge:

- Enfocament multisensorial.
- Treballar amb paraules familiars.
- Reforçament positiu.
- Treballar de manera individualitzada.
- Repetició i pràctica constant: la pràctica és fonamental per consolidar l'aprenentatge. Realitzar activitats repetitives i consistents ajudarà l'infant a refermar les noves habilitats de lectura i a guanyar confiança en les seves capacitats.
- Seguir el ritme de l'alumnat: és important tenir en compte el ritme d'aprenentatge de cadascú i no forçar-lo/a per avançar massa ràpid. És vital respectar el seu temps i seguir la seva pròpia seqüència d'aprenentatge, adaptant les activitats i el nivell de dificultat segons sigui necessari.

- Treballar de manera estructurada i organitzada: establir un horari i una rutina regular per a les sessions de lectura, de manera que l'infant pugui anticipar i preparar-se per a l'activitat. També és útil tenir un espai de treball organitzat i lliure de distraccions, on l'alumnat pugui concentrar-se millor.

3.- L'aprenentatge de lectura a *la fase de lectura ortogràfica* implica la capacitat dels alumnes per reconèixer i descodificar paraules de forma ràpida i precisa, sense haver de llegir-les lletra per lletra. Durant aquesta fase, l'alumnat comença a globalitzar la paraula, és a dir, a reconèixer-la com una unitat i accedir directament al seu significat sense necessitat d'un procés de descodificació exhaustiu.

Estratègies per facilitar aquest aprenentatge:

- Reconeixement de patrons: Ajuda per tal d'identificar patrons comuns en les paraules, com grups de lletres que es repeteixen o fonemes similars. Pot fer servir targetes amb paraules que segueixen un patró específic i practicar el seu reconeixement.
- Ensenyament de pseudoparaules: Introduir paraules inventades o paraules sense sentit que segueixin les regles ortogràfiques específiques que desitja ensenyar. Això ajuda a enfocar-se en els patrons ortogràfics i generalitzar el seu coneixement a paraules reals.
- Jocs de paraules i rimes: Utilitzar jocs i activitats lúdiques que involucrin rimes i paraules similars. Això ajudarà a reconèixer patrons i patrons de so i a generalitzar el seu coneixement a altres paraules.
- Lectura en veu alta: Animar a llegir en veu alta i a centrar-se en el flux de les paraules en lloc de llegir lletra per lletra. Això ajudarà a desenvolupar la capacitat de reconèixer paraules de forma ràpida i automàtica.
- Lectura repetida: La pràctica regular i repetida de la lectura de paraules amb determinats patrons ortogràfics és d'ajuda per internalitzar aquestes connexions i reconèixer paraules de forma més ràpida i precisa.

4.- L'aprenentatge de la lectura suficientment competent i funcional a nivell de text en l'alumnat amb una comprensió mínimament preservada

és un desafiament important. Sovint presenten dificultats en el processament lingüístic i la comprensió d'informació escrita.

Per ajudar a desenvolupar habilitats de lectura competents és fonamental la implementació d'estratègies específiques:

- **Ensenyar habilitats de consciència fonològica**: és l'habilitat de sentir, identificar i manipular els sons concrets o fonemes de la llengua oral. Això implica ensenyar a reconèixer i manipular els sons del llenguatge parlat perquè la lectura es basa en la correspondència entre els sons de la parla i les lletres escrites. És més efectiu quan s'ensenyava als nens a manipular diferents tipus de fonemes utilitzant les lletres de l'alfabet.
- **Ensenyar estratègies de descodificació**: Sovint poden tenir dificultats per associar els sons amb les lletres. És important ensenyar estratègies efectives per descodificar paraules desconegudes, com dividir paraules en parts més petites i buscar patrons en el text. Ajuda als nens a aprendre les relacions entre les lletres del llenguatge escrit i els sons del llenguatge parlat. L'ensenyament sistemàtic i explícit amb base fonètica millora significativament el reconeixement de paraules, l'escriptura i la comprensió lectora.
- **Ensenyar fluïdesa**: la fluïdesa és l'habilitat de llegir un text amb exactitud i rapidesa. És un component important de la lectura ja que fa de pont entre el reconeixement de les paraules i la comprensió. Permet al lector a comprendre el significat del text. A més, permet fer connexions entre les idees que surten al text i els seus coneixements previs. D'altra banda, les tasques RAN (Rapid Automated Naming) són exercicis que impliquen nombrar ràpidament una sèrie d'objectes, colors, lletres o nombres que es representen visualment. Aquesta tasca de denominació ràpida automatitzada és essencial per tal de facilitar l'eficiència del processament de la informació visual i verbal i en conseqüència, per la lectura fluïda. Existeix l'evidència empírica de que la velocitat de nombrar contribueix directament a l'adquisició de la lectura i indirectament a través de factors

com la consciència fonològica o l'articulació (Bowers y Wolf, 1993; Cutting, Carlisle y Denckla, 1998; Wolf, 1997)¹.

- **Ensenyar vocabulari i comprensió de paraules**: És important ensenyar el significat de les paraules noves i ajudar a millorar el vocabulari. Això inclou ensenyar paraules noves de manera sistemàtica i proporcionar oportunitats perquè s'utilitzin en contextos reals. El vocabulari és important perquè els lectors fan servir el seu vocabulari oral per donar sentit a les paraules que veuen en el material imprès.
- **Ensenyar estratègies de comprensió**: L'alumnat pot tenir dificultats per comprendre i processar la informació escrita. És important ensenyar estratègies efectives per comprendre el que estan llegint, com fer inferències, resumir textos i fer preguntes sobre el contingut. La comprensió és la raó principal per llegir. Els lectors haurien d'utilitzar coneixements previs i imatges mentals d'allò que s'està llegint.
- **Adaptar el material de lectura**: Cal adaptar el material de lectura perquè sigui accessible i comprensible per als alumnes amb TEA. Això pot incloure l'ús d'imatges, suports visuals i formats estructurats per presentar la informació de manera clara i organitzada.
- **Promoure la motivació i l'interès per la lectura**: Tenint en compte que l'aprenentatge de la lectura és un procés gradual on cada alumne progressarà al seu propi ritme, és fonamental sempre proporcionar-li un entorn de suport i acompanyament, així com adaptar les estratègies a les necessitats i habilitats individuals.

¹ GUZMÁN, R., JIMÉNEZ, J.E., ORTIZ, M^oR. HERNÁNDEZ-VALLE I., et altri (2004): "Evaluación de la velocidad de nombrar en las dificultades de aprendizaje de la lectura". Universitat de La Laguna, Tenerife; en Revista Psicothema 2004. Vol. 16, n° 3, pp. 442-447.

4.- LÍNIA D'ESCOLA PEL TREBALL DE LA LECTURA

4.1.- TRACTAMENT DE LA COMPETÈNCIA LECTORA A CADA ITINERARI

Tot aquest procés lector a la nostra escola l'abordem des d'aquests tres eixos d'actuació:

- *Aprendre a llegir*
- *Llegir per aprendre*
- *El gust per llegir*

1. L'eix "Aprendre a llegir".

L'eix de la competència lectora s'enfoca a desenvolupar les habilitats de lectura adaptades a les necessitats i capacitats individuals. Per aquest motiu organitzem les fases de l'aprenentatge de lectura i escriptura amb les 4 dimensions de comunicació i llenguatge amb les que classifiquem als alumnes.

- Itinerari 1, per alumnes amb el nivell 1 de comunicació i llenguatge: aquests alumnes podran accedir a la **Fase logogràfica** de la lectura on el nen/a visualitza la paraula com una imatge. Usuaris de SAAC, on la imatge va acompanyada de la paraula escrita.
- Itinerari 2, per alumnes amb el nivell 2 de comunicació i llenguatge: aquests alumnes podran accedir a la **Fase de lectura alfabètica** on comencen a fer l'anàlisi de les unitats que configuren la paraula (síl·labes i fonemes) i a prendre consciència que aquestes unitats es poden combinar entre sí i així crear noves paraules. El pas d'anar de forma progressiva cap a una lectura fonològica permetrà a l'alumnat llegir paraules noves i desconegudes.
- Itinerari 3, per alumnes amb el nivell 3 de comunicació i llenguatge: aquests alumnes podran accedir a la **Fase de lectura ortogràfica** on comencen a globalitzar la paraula amb un accés directe al significat. D'aquesta manera van creant el propi vocabulari lector i la lectura es va agilitzant.

- Itinerari 4, per alumnes amb el nivell 4 de comunicació i llenguatge: aquests alumnes podran accedir a la **Fase de lectura prou competent i funcional a nivell de text** amb una comprensió mínimament preservada.

A la nostra escola aquests 4 Itineraris de lectura i escriptura estan representats de la següent manera:

- Infantil adaptada (Aules Mestral i Xaloc): hi podem trobar representats els itineraris 1 i 2.
- Primària adaptada (Aules Garbí, Ponent, Marinada i Gregal): hi podem trobar representats els itineraris 1, 2 i 3.
- Secundària adaptada (ESO Adaptada, Programes d'Inserció i Professionalització (PFI), Programa de Transició a la Vida Laboral (PTVL), i Programa de Transició a la Post-obligatòria (PTP) on hi trobem representats tots els itineraris de lectura i escriptura 0, 1, 2, 3 i 4.
- Altres ofertes d'Educació Obligatòria i Post-obligatòria (Programa de Desenvolupament Motriu Intensiu (PDMI), Programa de Transició a la Vida Adulta (PTVA) i Programa Específic de Desenvolupament Personal (PEDP), on hi podem trobar els itineraris 1, 2 i 3.

Aquesta classificació que hem dut a terme dona resposta a la segona consideració crítica per a un ensenyament efectiu i eficient de la lectoescriptura segons M.C Houhen i S.M. Smartt², on s'esmenten que una de les pràctiques crucials per a un ensenyament efectiu i eficient és la diferenciació de l'ensenyament pels alumnes que poden necessitar algun tipus d'acceleració i d'aquells que requereixen intervencions degut a una situació de desavantatge econòmic, d'una discapacitat o que estan aprenent el català com a segona llengua.

La diferenciació va dirigida a una àmplia gamma de necessitats que presenten els alumnes, que tenen orígens, maneres d'aprendre, fortaleses i debilitats molt diferents. La diferenciació pot voler dir l'ús de materials i activitats diferents,

² "Becoming an effective literacy teacher: Introduction". Dins de M.C Houhen i S.M. Smartt, "Fundamentals of literacy instruction & assessment. Baltimore: Paul H Brookes.

l'ensenyament en petits grups, l'ús de les tecnologies d'ajuda, o a vegades canviar els objectius de l'ensenyament.

L'ensenyament diferenciat intenta assegurar que els alumnes dominin les habilitats que se'ls ensenya.

2. L'eix "Llegir per aprendre".

Aquest eix és fonamental pel seu desenvolupament cognitiu, social i acadèmic i es centra en l'adquisició d'habilitats que els permetin comprendre, analitzar i utilitzar la informació escrita de manera efectiva.

Les **estratègies** que utilitzem per potenciar les habilitats que són pel nostre alumnat són:

- Adaptacions de materials: és important adaptar els materials de lectura, com llibres, articles i activitats, d'acord al nivell de comprensió i habilitats de la persona. Això implica simplificar el llenguatge, utilitzar suports visuals i/o auditius, i proporcionar exemples concrets relacionats amb els seus interessos i experiències.
- Ensenyament explícit d'estratègies: és fonamental ensenyar de manera explícita estratègies de lectura, com fer prediccions, resumir la informació rellevant, identificar la idea principal, entre d'altres. Aquestes estratègies ajudaran la persona a organitzar i comprendre la informació que estan llegint.
- Foment de la lectura independent: és important animar la persona amb discapacitat intel·lectual a llegir de manera autònoma. Per a això, es poden utilitzar llibres i materials de lectura adaptats al seu nivell de comprensió, així com també proporcionar suports i reforços positius per motivar la seva participació activa en la lectura.
- Ús de la tecnologia com a suport: la tecnologia pot ser una eina molt útil per potenciar la competència lectora en persones amb discapacitat intel·lectual. Existeixen aplicacions i programes dissenyats específicament per ajudar a millorar la lectura i comprensió, com lectors de pantalla, programari de reconeixement de veu i aplicacions d'aprenentatge interactiu.

- Activitats pràctiques i contextualitzades: és important relacionar la lectura amb situacions i contextos reals per afavorir la comprensió i l'aplicació de la informació a la vida quotidiana. Es poden realitzar activitats pràctiques, com la lectura de receptes de cuina, etiquetes d'aliments o instruccions de joc, per a que la persona pugui experimentar de manera directa la utilitat i rellevància de la lectura.
- Regulació: la intervenció del docent consisteix a formular preguntes o observacions sobre la tasca que ha de fer l'alumne, de tal manera que en la intervenció del docent es donen les claus perquè l'alumne resolgui l'activitat amb èxit, sense que se n'avanci la resposta. Les ajudes poden consistir a clarificar molt bé la tasca, a recordar una estratègia concreta...
- Feedback: són les ajudes que proporciona el docent després d'una resposta d'un alumne. El docent pot fer dues coses: fer-li veure que ha respost correctament, que la resposta que ha donat és la que ell esperava, o bé fer-li veure que la seva resposta era incorrecta o incompleta. En aquest darrer cas, el docent pot reformular la resposta de l'alumne, la pot matisar o completar.

En resum, l'eix de la competència lectora "llegir per aprendre" en persones amb discapacitat intel·lectual implica adaptar els materials de lectura, ensenyar estratègies de lectura de forma explícita, fomentar la lectura independent, utilitzar la tecnologia com a suport i realitzar activitats pràctiques i contextualitzades. Tot això contribuirà en la millora de les seves habilitats lectores que pugui utilitzar la lectura com una eina efectiva per a l'aprenentatge.

3. L'eix "Gust per llegir" .

Aquest eix és fonamental pel seu desenvolupament personal, cognitiu i emocional.

Les **estratègies i adaptacions** del nostre centre que fomenten aquest interès són:

- Proporcionar materials atractius i d'acord amb els interessos individuals: És important identificar els temes o gèneres que més atrauen a l'individu i proporcionar-li llibres, revistes o contes relacionats amb aquests temes. Això augmentarà la motivació i predisposició a la lectura, promovent així el

seu desenvolupament personal, la seva autonomia i la seva capacitat de comprensió.

- Utilitzar formats visuals: Les persones amb TEA solen ser aprenents visuals, per la qual cosa és recomanable utilitzar imatges, il·lustracions o pictogrames en els textos, per facilitar la comprensió i fer més atractiva la lectura.
- Fomentar la interacció social: Llegir en grup o en parella pot augmentar la motivació i l'interès per la lectura. Promoure la participació activa, realitzant preguntes, comentant sobre el contingut o debatent sobre diferents opinions, estimula el gust per llegir.
- Adaptar el material al seu nivell cognitiu: És important oferir textos que s'ajustin al nivell de comprensió i capacitat lectora de la persona amb TEA i discapacitat intel·lectual. Utilitzar textos més senzills, amb frases curtes i vocabulari adaptat, pot facilitar la lectura i millorar l'experiència lectora.
- Realitzar activitats de pre i post lectura: Abans de llegir, es poden realitzar activitats d'anticipació sobre el contingut del text, fer prediccions o destacar paraules clau. Després de la lectura, es poden plantejar activitats de comprensió lectora com respondre preguntes, fer resums o dibuixos relacionats amb el text.
- Establir rutines i horaris de lectura: Crear una rutina diària o setmanal dedicada a la lectura pot ajudar a establir el gust per llegir en persones amb TEA i discapacitat intel·lectual. Assignar un temps específic per a la lectura i fer-ne una activitat quotidiana pot augmentar l'interès i el compromís amb la lectura.

Paral·lelament a les estratègies i adaptacions un altre aspecte decisiu per fomentar el "*Gust per llegir*" del nostre alumnat són les expectatives i l'actitud del tutor/a. Esdevenir un "**bon mestre**" és una gran responsabilitat que exigeix informació, formació, compromís i un interès i sensibilitat cap als alumnes i les seves diverses necessitats.

A continuació exposem una sèrie de consideracions o components que un bon mestre/a hauria de reunir, tot i reconeixent que cal mirar-los més com una guia de millora continuada que com un fi que cal assolir en un temps determinat:

- Avaluar de forma continuada les pròpies pràctiques educatives. Si els alumnes no progressen tal com és d'esperar, cal tenir en compte les característiques de l'ensenyament efectiu.
- Comunicar un sentit d'urgència. Cal dedicar-se a preparar i informar als alumnes, i ser sensibles a les seves necessitats de manera que se'ls proporcionin les eines per ser productius. No perdre cap moment del seu temps amb activitats que no siguin significatives.
- Comunicar altes expectatives i reconèixer, al mateix temps, que cada alumne té les seves fortaleses i les seves àrees en què necessita suport. Quan els alumnes tenen una percepció clara d'èxit, solen estar motivats per mantenir els seus esforços.
- Seguir llegint la recerca i duent a terme formació, estar en contacte amb experts, i augmentar el coneixement per tal de millorar l'ensenyament.
- Reconèixer la intenció positiva dels alumnes, dels seus pares i dels vostres col·legues. La majoria de vegades, les persones actuen amb una intenció positiva.
- Esdevenir un mestre afectuós, creatiu i valent. Els mestres tenen aquestes tres característiques i no han de tenir por mostrar-les.
- Ser explícit amb els alumnes sobre el per què han d'aprendre allò que se'ls ensenya.
- Fer participar els alumnes. La conducta dels alumnes millora i l'aprenentatge incrementa quan els alumnes pensen que estan contribuint i estan connectats.
- Emmotllar-se al què es vol que els alumnes aprenguin, com ho han de fer, i com haurien de tractar als altres.

4.2.- LECTURA COM A FONT DE CONEIXEMENT

La lectura comprensiva és una eina bàsica en qualsevol àrea d'aprenentatge i un instrument fonamental en el desenvolupament de la vida quotidiana de les persones: la comunicació amb els altres a través dels textos i la comprensió de la realitat passen per un bon domini de la lectura.

Per aquestes raons, els i les docents hem de compartir la responsabilitat de treballar amb els alumnes la comprensió escrita, entesa com a vehicle indispensable per l'assoliment de les competències bàsiques, l'ampliació i aprofundiment dels aprenentatges i, en general, per al desenvolupament integral de la persona.

La utilització de textos no és aliena a cap àrea del currículum, tant si es tracta d'àrees instrumentals com científiques, socials o d'expressió: en un moment o altre de l'aprenentatge de totes les àrees, el text escrit és el vehicle primordial de comunicació i font d'aprenentatge.

En la societat de la informació cal formar lectors crítics en tots els àmbits de la cultura. Ara més que mai, les tecnologies han posat a l'abast de la ciutadania textos de tots tipus i formats. Cada vegada més cal saber llegir i contrastar fonts de procedències molt diverses, que ens arriben per múltiples canals: premsa, llibres, internet, televisió... és imprescindible formar l'alumnat, és a dir, la ciutadania del futur immediat, en l'ús crític i responsable d'aquesta informació, tenint en compte que tot text té una ideologia.

Per tal de reeixir en aquest procés lector, cal dirigir l'atenció a tots els elements que s'hi impliquen: el lector, el text i l'activitat lectora.

El lector

A l'hora d'abordar la lectura d'un text, cada alumne té un punt de partida personal, que pot diferir sensiblement del que tenen la resta de companys i companyes del grup, i que li condiciona l'èxit en la comprensió: motivació personal, experiència i capacitat lectora, coneixements previs i bagatge personal, etc.

El docent no pot incidir en aquests aspectes, però pot ensenyar i conduir la pràctica de les estratègies lectores, sempre des de les necessitats concretes del seu grup. Aquestes estratègies s'han de presentar a l'alumnat, modelar-les i acompanyar-ne les primeres pràctiques i propiciar que les apliquin regularment fins que les hagin interioritzat i les apliquen de manera inconscient.

CONTEXTUALIT- -ZACIÓ	MODELATGE	LECTURA COMPARTIDA	LECTURA AUTÒNOMA	VERIFICACIÓ DE LA COMPRESIÓ
-------------------------	-----------	-----------------------	---------------------	--------------------------------

El text

Com ha de ser el text que fem llegir als alumnes? Per tal que faciliti l'accés a la informació:

- S'ha d'adequar al seu nivell de comprensió.
- Ha de tenir una estructura clara que permeti, d'un cop d'ull, identificar-ne la naturalesa.
- La informació ha d'estar ben organitzada per tal que l'alumne pugui connectar amb el que ja sap.
- Ha de tenir indicadors textuais (títols, subtítols, paraules amb negreta...) que permetin identificar-hi les parts i les idees bàsiques.
- Ha de tenir material gràfic ubicat en el lloc adient, per tal de que ajudi a comprendre els conceptes clau i no sigui merament decoratiu.

L'activitat lectora

La dificultat no sempre es troba en el text, sinó en l'objectiu amb el qual el llegim. Per això en qualsevol cas és important establir molt clarament l'objectiu de la lectura dins de la situació comunicativa que s'hagi plantejat a l'aula i preveure el tipus de comprensió que exigirà i, en conseqüència, els suports que caldrà tenir a punt.

Sempre s'hauria de:

- Plantejar l'activitat de lectura de manera atractiva.
- Explicitar els objectius de la lectura als alumnes.
- Planificar activitats que impliquin llegir de maneres variades.
- Donar instruccions clares i precises.

- Preveure interacció amb l'entorn del text, alternant la lectura guiada i la lectura autònoma, individual i en grup.
- Proposar tasques híbrides a partir del text, que impliquin totes les habilitats lingüístiques.

L'aprenentatge a través de textos, ja des de la primària i per sempre, implica molt sovint l'ús de tasques híbrides ³.

El resum, la síntesi, la producció d'un text propi a partir d'altres fonts, o fins i tot la resposta a preguntes, requereixen no només de la lectura, sinó també de l'escriptura. Aquestes tasques tenen una gran potencialitat epistèmica, justament pel doble rol de lector i escriptor que ha d'adoptar l'estudiant.

4.3- LECTURA DIGITAL AL CENTRE

Fins fa ben poc el que enteníem per alfabetització es centrava en l'adquisició de la lectura i l'escriptura tradicional per mitjà de textos escrits en suport de paper. Els llibres eren el mitjà gairebé únic d'accedir al coneixement.

Accedir al coneixement avui en dia requereix la multi alfabetització del nostre professorat i alumnat. Així doncs, no es pot concebre l'alfabetització lectora avui en dia si no és com un aprenentatge múltiple, global i integrat de les diferents formes i llenguatge de representació i comunicació:

- Textuals
- Sonores
- Icòniques
- Audiovisuals
- hipertextuals

Es donen per mitjà de l'ús de les diferents tecnologies ja siguin impreses, digitals o audiovisuals.

Aquestes tecnologies (TIC) fa anys que s'estan introduint i s'ha avançat en la seva implementació afegint-los una visió més enriquidora com a "Tecnologies de l'Aprenentatge i del Coneixement" (TAC).

³ Solé, I. (2012). *Lectura i aprenentatge. Debats d'Educació*, 24. Barcelona: Fundació Jaume Bofill/ Universitat Oberta de Catalunya.

En cap cas, la cultura digital ha de ser visualitzada en contraposició a la cultura impresa, sinó com un enriquiment mutu de possibilitats per percebre i concebre el món que ens envolta.

La lectura digital al centre es basa en recolzar el procés de lectura mitjançant aplicacions interactives o bé programes de lectura en línia, i altres recursos tecnològics que faciliten una sèrie de beneficis.

Un d'ells és la personalització de l'aprenentatge, és a dir, l'adaptació a les necessitats individuals, la retroalimentació immediata i l'accés a una major varietat de recursos i motivadors per a llegir a partir d'elements interactius. La lectura digital és una eina valuosa per a recolzar el desenvolupament d'habilitats de lectura en el nostre alumant garantint oportunitats d'aprenentatge més efectives i inclusives.

Al nostre centre, disposem de diferents recursos tecnològics per a facilitar l'accés a la lectura:

- ✓ Aplicacions de lectura per dispositius electrònics.
- ✓ Programa Ubinding.
- ✓ Aplicacions educatives i programes informàtics de comunicació.
- ✓ Software de comunicació: Let me talk, Toby Dinavox Snap, Grid 3 i Grid for Ipad.
- ✓ Comunicadors simples; Bigpoint, gotalk.
- ✓ Dispositius per la comunicació: Vox 10 pro, Vox go, Ipad, Tablet Android, Tablet Windows.
- ✓ Diferents tipus d'accés a dispositius tecnològics. (teclats adaptats, commutadors, Trackballs).
- ✓ Aplicacions de Robòtica: Armoni.
- ✓ PC Eye 5 - rastrejador ocular lleuger i versàtil que substitueix el ratolí i el teclat per la mirada.
- ✓ Aplicacions d'Intel·ligència Artificial.

A més a més, el Departament d'Educació ha dotat a les escoles d'equipaments per la creació d'aules vivencials per impulsar la digitalització i les ciències,

tecnologia, enginyeria, arts i matemàtiques al sistema educatiu. D'aquesta manera, es pot fer servir aquesta diversitat de recursos per l'impuls de l'aprenentatge lector al centre.

Activitats per afavorir tauleta implantació de la lectura digital amb els recursos tecnològics a les aules:

- ✓ Observar el sistema d'accés de cada alumne. Característiques de les necessitats tecnològiques per afavorir l'accés a diferents dispositius.
- ✓ Facilitar el material esmentat anteriorment a les aules.
- ✓ Realitzar presentacions en diferents plataformes: CANVA, GENIALLY, Intel·ligència Artificial... que siguin atractives, sent el màxim creatius: seguir el treball de projectes de l'escola i afegir-hi música atractiva amb retolació adient a cada situació d'aprenentatge.
- ✓ Crear entorns especialment participatius i comunicatius.
- ✓ Aplicacions de la tauleta; de causa - efecte, de comprensió, d'atenció, funcions executives, programes específics per alumnat TEA, programes per l'aprenentatge específic de la lectoescriptura, d'estimulació cognitiva, de discriminació auditiva, vocabulari, llenguatge...

L'objectiu general de la lectura digital al centre és poder ajudar a l'aprenentatge, facilitant la concentració, l'exploració o el desenvolupament lector:

- ✓ Accedir a noves tecnologies i xarxes socials per treballar la lectura.
- ✓ Adaptar continguts de lectura a tauletes i dispositius electrònics.
- ✓ Gaudir, jugar i llegir a l'abast de cada usuari.
- ✓ Llegir de manera eficaç mitjançant pictogrames o alfabet.
- ✓ Millorar l'autonomia en l'ús de dispositius.

El seguiment de l'activitat i la seva valoració es porta a terme de manera conjunta i continuada amb les professionals de les aules i les famílies dels usuaris.

Es valoren aspectes qualitatius com la motivació i interessos personals de l'infant durant les activitats d'accés i d'ús als dispositius.

5.- LA BIBLIOTECA ESCOLAR

La biblioteca escolar és un element fonamental en el desenvolupament del pla lector de l'escola, ja que és un espai de trobada, aprenentatge i promoció de la lectura. Mensualment les famílies del centre reben informació i recomanacions sobre les noves publicacions adaptades a la diversitat del nostre alumnat.

A continuació, presentem alguns trets fonamentals que hem considerat importants a l'hora de desenvolupar l'espai de biblioteca de l'escola:

- 1. Disseny de la biblioteca:** és important comptar amb un espai físic adequat i atractiu pels/les alumnes, amb suficients prestatges, taules, cadires adaptades i zones de lectura còmodes. A més, creiem convenient incloure elements visuals com cartells i murals que fomentin l'amor i l'interès per la lectura.
- 2. Selecció del material:** la biblioteca escolar ha de comptar amb una àmplia varietat de llibres, revistes, diaris i altres materials de lectura adequats a les diferents edats i nivells dels/les alumnes.
- 3. Creació d'un ambient acollidor:** l'espai de la biblioteca ha de ser tranquil i relaxat, ha de promoure la concentració i la lectura. A més de cuidar la il·luminació i la ventilació, és positiu incloure en l'espai elements que convidin a la lectura, com coixins, catifes, pufs, entre d'altres.
- 4. Programes i activitats d'animació a la lectura:** és important implementar programes i activitats que promoguin l'hàbit de la lectura i fomentin l'interès dels/les alumnes pels llibres. Podem organitzar clubs de lectura, jornades de conta-contes, concursos d'escriptura, visites d'escriptors/es o altres accions que apropin els/les alumnes a la literatura de forma creativa i entretinguda.
- 5. Formació dels usuaris:** la biblioteca ha d'estar dirigida per un personal capacitada en la gestió d'aquesta, que pugui desenvolupar accions formatives als/les alumnes i professionals.
- 6. Vinculació amb la comunitat:** la biblioteca escolar pot col·laborar amb la comunitat educativa i amb institucions de la localitat per promoure la

lectura. Es poden organitzar tallers de conta-contes amb les famílies, realitzar activitats amb altres centres educatius, entre d'altres.

De forma general, hem establert els següents objectius:

- **Fomentar la lectura:** promoure l'hàbit lector entre els/les alumnes, proporcionant un espai accessible i atractiu per la lectura.
- **Desenvolupar habilitats d'investigació:** oferir recursos i materials que permetin als/les alumnes adquirir habilitats de recerca d'informació i investigació.
- **Donar suport a les programacions de les aules de l'escola:** oferir recursos i materials que s'ajustin a les necessitats i interessos dels/les alumnes, complementant i enriquint el currículum escolar.
- **Promoure la inclusió:** proporcionar materials i recursos adaptats a les necessitats i capacitats dels/les alumnes, afavorint la participació i accés igualitari de tots els/les alumnes als serveis de la biblioteca.
- **Desenvolupar competències digitals:** proporcionar accés a recursos digitals i promoure l'ús de tecnologies de la informació i comunicació per afavorir l'aprenentatge.
- **Estimular la creativitat i la imaginació:** oferir materials i activitats que estimulin la creativitat i la imaginació dels/les alumnes, promovent el seu desenvolupament integral.
- **Fomentar la integració social:** proporcionar un espai de trobada i convivència per l'alumnat, en el que puguin compartir experiències, converses i activitats relacionades amb la lectura i l'aprenentatge.
- **Incentivar la participació de les famílies:** establir vincles amb les famílies i promoure la seva participació activa en l'ús de la biblioteca, fomentant així la col·laboració entre l'escola i les famílies en l'educació dels/les alumnes.

5.1.- LA BIBLIOTECA A L'ESPAI D'AULA

A la biblioteca d'aula l'alumnat ha de trobar llibres que responguin als interessos dels infants i del grup, llibres més o menys coneguts i treballats prèviament. La biblioteca del centre, de retruc, ha de donar suport a l'aprenentatge de la lectura, organitzant activitats i proporcionant fons/materials a la biblioteca d'aula.

Considerem també un aspecte molt important **dotar l'aula de materials adaptats que tinguin en compte les necessitats i capacitats dels/les alumnes** del centre com:

- Llibres adaptats: amb lletres grans, il·lustracions clares, textures...
- Contes/llibres en Braille.
- Contes sensorials o multisensorials que combinin diferents sentits com textures, colors, sons, per facilitar l'aprenentatge.
- Llibres amb elements tàctils o interactius.
- Contes/llibres amb pictogrames.
- Llibres audibles.
- Jocs educatius: jocs adaptats que promouen l'aprenentatge i el desenvolupament d'habilitats específiques.
- Material tecnològic que complementi els contes/llibres: comunicadors, go talk, programari per l'ordinador, tablet, etc.
- Material didàctic adaptat: plafons de comunicació, pictogrames, colors, llapis, papers, etc.

5.2.- L'APADRINAMENT LECTOR

La lectura és un dels continguts bàsics del procés d'ensenyament-aprenentatge de l'infant. El procés lector duu implícit una sèrie d'habilitats tant lingüístiques com socials que l'ajudaran a desenvolupar diverses capacitats que ben segur li serviran per la vida.

El programa de l'apadrinament lector a la nostra escola, s'inicia el curs 2016-17 amb la finalitat de donar una resposta pedagògica del procés lector i la

comunicació lingüística, el més ajustada possible, a l'alumnat amb diversitat funcional que ens trobem al nostre centre d'educació especial.

Aquesta activitat la porten a terme els alumnes de secundària adaptada (lectors) que va dirigida a tot l'alumnat de l'escola (oients).

La figura del padrí de lectura contribueix al desenvolupament d'habilitats de lectura i escriptura, ajuda ampliar el vocabulari, estimula la imaginació, la creativitat i promou la reflexió i el pensament crític.

L'activitat té una durada aproximada d'uns tres quarts d'hora setmanals. Es realitza a l'espai de la biblioteca, a l'edifici central de l'escola.

En el context d'una escola d'educació especial, el programa de padrins de lectura, s'adapta i es personalitza amb el suport d'imatges visuals i materials sensorials que ajuden a l'alumnat a complimentar els missatges verbals, la comprensió lectora i a desenvolupar el gust per la lectura.

L'apadrinament lector dins la nostra escola consisteix en compartir un espai on l'alumnat de secundària adaptada de l'escola, escriuen una sèrie de contes amb les adaptacions oportunes (contes amb imatges visuals, contes creats amb aplicacions digitals) per apropar la lectura a tot l'alumnat. Destacar que es posa molta èmfasi adaptativa a l'alumnat d'infantil i primària per captar-los-hi l'atenció i fer-los partícips del conte, potenciant el tracte transversal d'un conte història, relat o un d'un llibre com a eix vehicular a tot el centre. Tot aquest procés, està supervisat per un adult que acompanya en tot moment als alumnes encarregats de ser els padrins de lectura.

Els contes que s'expliquen són escollits per la coordinadora del programa juntament amb els alumnes que fan de padrins, tenint en compte les característiques de l'alumnat i la temàtica que es vol tractar.

Objectius:

A través d'aquest programa s'intentarà despertar l'interès per la lectura no només dels més grans, sinó també dels més petits, ja que a través del conte, l'infant s'endinsa en un món imaginari on es pot enriquir de forma personal.

A l'hora de marcar els objectius també s'han tingut en compte les especificitats de l'alumnat de l'escola.

Les històries que s'expliquen són curtes i amb estímuls sensorials per mantenir l'atenció de l'alumnat.

Amb la realització d'aquest projecte es pretenen assolir els següents objectius:

- Incentivar l'interès per la lectura.
- Fomentar el treball col·laboratiu.
- Estimular la imaginació.
- Treballar a través del conte les emocions, els sentiments i els valors.
- Adquirir responsabilitats.
- Conèixer els espais on poder gaudir de la lectura (llibreries, biblioteques, pàgines web..).
- Treballar el ritme lector (pauses, entonacions, exclamacions...).

Metodologia:

Per aconseguir aquests objectius s'emprarà una metodologia activa i participativa per tal d'aconseguir un aprenentatge significatiu.

Remarcar la importància de realitzar un treball previ amb els alumnes que actuaran com a padrins. L'adult responsable serà l'encarregat de fer-los practicar la lectura amb la entonació i pauses corresponents, per tal que cadascú sàpiga el que ha de fer, al moment de la posada en escena.

Mensualment des del Projecte Padrins de lectura, lliuren a les famílies un full actualitzat amb les noves propostes i recomanacions de lectura tenint en compte la diversitat del nostre alumnat.

Recursos:

Tenint en compte les especificitats de les necessitats de l'alumnat de l'escola, la major part dels materials i recursos utilitzats estan adaptats tan de forma com de continguts.

- Recursos materials: es comptarà amb un ventall molt ampli, depenent del conte a explicar (ordinador, aliments, retalls de roba, goma eva, bloc de dibuix...).
- Recursos espacials: aules del centre, biblioteca.

- Recursos humans: responsable del projecte, alumnes del taller llar-hoteleria, alumnes d'infantil, primària i ESO Adaptada, alumnes d'altres escoles...

En definitiva el programa de padrins de lectura és un projecte valuós dins la nostra escola ja que s'intenta que tot l'alumnat visqui l'experiència lectora d'una manera molt engrescadora i el més motivadora possible, per tal que se'ls hi encomani el plaer per llegir i gaudir dels contes.

La lectura ens enriqueix, ens fa ser millors, ens ensenya i ens ajuda a créixer com a persones. Amb l'activitat dels padrins de lectura encomanem a l'alumnat les ganes de llegir i els eduquem perquè escullin tenir un llibre a les mans i vulguin gaudir estones agradables de lectura.

6.- PARTICIPACIÓ D'AGENTS EXTERNS

La participació d'agents externs al pla lector del nostre centre és una manera excel·lent d'inspirar i motivar a l'alumnat, així com de proporcionar-los diferents perspectives i enfocaments sobre la lectura i l'escriptura. També ajuda a mantenir actualitzat i dinàmic el PLEC.

Ens referim a la participació d'autors/es, il·lustradors/es o altres persones vinculades al món de la narració, edició, exposició, tallers,... de narratives sigui tan a nivell professional com de voluntariat. També indirectament poden participar persones que facin altres tipus d'activitats culturals: jocs de màgia, el ball, xerrades sobre algun tema d'interès, tallers de cant, manualitats, etc.

Algunes entitats que participen al nostre centre i de manera indirecta promouen el desenvolupament del pla lector són:

- Projecte UBinding: l'Ubinding és una metodologia en la que un grup de professionals dedicats a les dificultats lectores, la dislèxia, i altres problemes de l'aprenentatge, intervenen sobre persones que pateixen per les seves dificultats lectores. Aquest projecte el desenvolupa la Universitat de Barcelona i la Fundació Josep Finestres amb un equip format per logopedes, psicòlegs, matemàtics, físics i informàtics que han creat un mètode innovador per a ensenyar a llegir, que aplica l'evidència científica a l'àmbit de l'aprenentatge lector. És una intervenció en la lectura totalment personalitzada i supervisada de forma diària, es pot adaptar a qualsevol grau de dificultat i mostrar millores en la gran majoria de casos. Es realitza per mitjà d'una plataforma online, i l'alumnat pot accedir des d'un ordinador o tauleta que tingui connexió. Es realitzen un seguit de sessions a l'escola i si escau també a casa.
- Xerrades i conferències al centre: els mossos d'esquadra, professionals d'educació viària, agents rurals, voluntaris de la fundació Vicente Ferrer, etc.
- Sortides i tallers: caixafòrum, MAMT (Museu Art Modern de Tarragona), al Conservatori de música, etc.

- Participació en activitats literàries: proposades pel centre escolar com per exemple la fira del llibre a la diada de Sant Jordi, o d'altres com concursos d'escriptura i narrativa proposades per altres entitats (Consum Cooperativa, Ajuntament de Tarragona, Col·legi de Psicòlegs, etc.).
- El treball en xarxa. La difusió de la nostra activitat lectora és un objectiu que tenim com a centre. En aquest sentit el Projecte Padrins de Lectura, format per una professional del centre i acompanyada d'un grup d'alumnes, té com objectiu promoure a escoles, centres, instituts, biblioteques, jornades, etc. el gust per la lectura. Fent-los a tots participants de la nostra proposta pedagògica que compta amb el suport de les noves tecnologies.

7.- RECURSOS MATERIAIS I ORGANITZATIUS DEL CENTRE.

Part dels recursos materials es caracteritzen pel fons bibliogràfic que disposa la nostra biblioteca de Centre i també una part de l'aula de materials TEACCH.

Tenint en compte les necessitats específiques del nostre alumnat, la major part de materials i recursos utilitzats estan habilitats i, per tant, adaptats ja sigui tant en forma com en contingut. Aquests materials adaptats i accessibles garanteixen la participació i l'aprenentatge del nostre alumnat.

Aquests recursos són:

- **Llibres adaptats:** amb lletra gran, imatges clares i facilitadores per comprendre el text.
- **Llibres i contes en Braille.**
- **Contes adaptats en format de presentació digital** ja sigui en dispositius electrònics com les tauletes o en ordinadors. També es pot ajustar la mida de lletra i contrast de pantalla per facilitar-ne la lectura. A més, n'hi ha que compten amb funcions de lectura en veu alta.
- **Audiollibres:** com a eina potent per fomentar la lectura en alumnat amb discapacitat visual o també amb alumnes amb dificultats de lectura i així poden escoltar la història al mateix temps que segueixen les imatges del llibre adaptat.
- **Pictogrames:** com a imatges clares i simplificades que representen conceptes i accions. S'utilitzen per recolzar la comprensió de la lectura i estructurar les frases del text.
- **Targetes de vocabulari** amb lletra escrita per ensenyar i reforçar noves paraules i termes durant la lectura. Aquestes targetes poden incloure imatges i text per ajudar associar la paraula amb el significat.
- **Software de lectura:** hi ha programes i aplicacions de lectura que ofereixen opcions d'accessibilitat, com lectura en veu alta, subratllat de paraules i resum de text. Aquests programes poden ser utilitzats ja sigui en ordinadors com dispositius electrònics tipus tauletes o comunicadors.
- **Ajudes tècniques** com lupes, o software d'augment de lletra per facilitar la lectura de textos.
- **Materials sensorials** com alfabetos tàctils, lletres en relleu o contes de tacte- vista per facilitar la experiència lectora.

- **La revista escolar** del centre que, sens dubte, afavoreix l'expressió escrita i l'interès de l'alumnat per llegir els escrits dels companys.

Pel que fa a recursos organitzatius per garantir el Pla Lector s'ha creat la Comissió del PLEC formada per professionals interessats en fomentar la lectura. També la Comissió de Biblioteca conjuntament amb la direcció tècnica i la direcció escolar s'encarreguen de vetllar per la incorporació de nous recursos materials així com per el manteniment de catalogació i ubicació de dels exemplars.

A banda, al centre s'organitzen activitats grupals de conta-contes dels padrins de lectura i a nivell d'aules activitats de lectura organitzades ja sigui per mestres o logopedes del centre. A banda, els padrins de lectura fan recomanacions de contes i llibres mensualment per tal d'ampliar el ventall de lectures.

Una altra activitat important a l'escola és la de celebrar esdeveniments com Sant Jordi, com a festa significativa de la lectura amb representacions teatrals i lectures en veu alta i concursos d'escriptura per a fomentar l'interès per la lectura.

L'espai de lectura habitual és el de la Biblioteca del Centre equipada amb tot tipus de llibres i contes, conjuntament amb mobiliari còmode i adaptat i material de recolzament. A banda, al nostre centre es mostren infografies informatives amb pictogrames i també cartells i murals relacionats amb la lectura per crear un ambient motivador.

Per acabar, cal dir que el centre vetlla per proporcionar formació a l'equip docent sobre estratègies d'aprenentatge de la lectura en educació especial.

8.- DIFUSIÓ DEL PLEC.

La difusió del PLEC es realitzarà tant a nivell intern com extern. Primer, cal presentar el PLEC a la totalitat del claustre del CEE Sant Rafael per tal que se'n pugui fer esmenes i possibles modificacions.

És un document viu, per tant es pot modificar així que se'n canviïn les diferents línies metodològiques de l'ensenyament de la lectura al centre.

Un cop aprovat aquest document a la reunió del claustre, s'informarà al Consell Escolar i es procedirà a fer-ne difusió amb les vies que utilitza habitualment el centre:

- es penjarà a la xarxa interna del centre (K, DOCUMENTS VIUS)
- a la pàgina web del centre <https://www.dipta.cat/sanrafael/>
- al Sites del domini Gsuite del centre:
<https://sites.google.com/d/1Z70jSQpUfVz3dUiW03mgajFSFeL9evLS/p/1MO1U2l3nMGfi1AQtR63yO6DIN2i8vI7B/edit?pli=1>

Per tant, per difondre el PLEC tant a la comunitat educativa, famílies i usuaris de les xarxes socials, seguirem els següents passos:

- 1) **Aprovació del PLEC pel claustre i actualització del mateix per la comissió que l'elabora:** s'ha elaborat un pla lector adaptat als nostres alumnes que contempli accions i recursos necessaris per fomentar la lectura al nostre centre i que estigui al dia de noves metodologies per l'aprenentatge de la lectura. Es pujarà el PLEC al drive del centre per tal que els professionals puguin llegir-lo i fer-ne esmenes. Un cop recollides les idees es procedirà a actualitzar-lo.
- 2) **Informació al Consell Escolar i aprovació:** s'ha de presentar el PLEC als membres del Consell Escolar assenyalant els avantatges i beneficis de promoure la lectura en alumnes amb capacitats diverses per tal que l'aprovin.
- 3) **Publicació en xarxes socials:** un cop s'ha aprovat pel Claustre i el Consell Escolar, procedirem a publicar-lo a la pàgina web del centre i al Sites (domini del gmail de l'escola). S'utilitzaran plataformes com ara Instagram o Twitter de la corporació de la diputació per arribar a un major nombre de persones.

- 4) **Explicació i promoció:** és important explicar de manera clara, resumida i concreta els punts clau del pla lector en les publicacions a les xarxes socials. Es poden compartir imatges, vídeos o testimonis dels alumnes que demostrin l'impacte positiu del procés d'aprenentatge de la lectura.
- 5) **Interacció amb la comunitat educativa:** a través de les xarxes socials, es pot invitar a la comunitat educativa (pares, professionals i alumnes) a participar en activitats relacionades amb la lectura. Es poden realitzar concursos, clubs de lectura, recomanacions lectores, etc.
- 6) **Seguiment i avaluació:** és necessari fer un seguiment i avaluació del pla lector tant del feedback procedent de les xarxes socials com de les famílies i el professorat. Així doncs, tant per Instagram com pel web del centre es poden fer enquestes, preguntes o comentaris per recopilar informació de l'impacte i l'eficàcia de les accions portades a terme.

9.- AVALUACIÓ, REVISIÓ I PROPOSTES DE MILLORA.

A partir de l'aplicació del PLEC s'inicia un procés d'avaluació interna i continuada que tindrà en compte tant el disseny del mateix, com els següents aspectes:

- El nivell d'assoliment dels objectius proposats.
- La DIAGNOSI INICIAL de la metodologia emprada en l'ensenyament de la lectura al nostre alumnat. La comissió d'elaboració del PLEC realitzarà un formulari googleforms per passar-lo als tutors del centre (veure l'annex).
- La repercussió del PLEC en altres documents del centre: projecte educatiu de centre, programacions didàctiques de les àrees curriculars, programacions d'aula, etc.
- La interrelació del PLEC amb altres plans i/o programes que el Centre desenvolupi.
- La repercussió del PLEC en la millora dels resultats dels alumnes en els àmbits relacionats amb la lectura.
- El grau d'implicació del centre en:
 - La planificació i el desenvolupament d'actuacions adreçades a millorar l'ensenyament i l'aprenentatge de la lectura.
 - La integració i l'ús de la biblioteca escolar en el desenvolupament de les programacions didàctiques de les diferents àrees.

D'aquesta manera l'avaluació i revisió del PLEC del nostre centre intenta centrar-se en les necessitats específiques i formatives de l'alumnat, per tal de donar resposta a l'assoliment dels objectius del currículum.

Amb aquesta finalitat vam establir el seguiment de les següents pautes:

1. Objectius del PLEC definits amb termes mesurables i alineats amb les necessitats dels nostres alumnes.
2. Criteris d'avaluació que influeixen en la fluïdesa de la lectura, la comprensió lectora, el vocabulari, la precisió en la descodificació i/o altres aspectes rellevants per al desenvolupament d'habilitats de lectura.

3. Eines d'avaluació adequades (proves estandarditzades, observacions a l'aula, registres de lectura i /o mostres de treball dels estudiants).
4. Avaluacions inicials de la competència lectora de l'alumnat per poder realitzar comparacions al llarg del temps.
5. Avaluacions periòdiques al llarg del programa que ens proporcionen informació de les àrees de fortalesa i debilitat per tal de poder ajustar les programacions segons sigui necessari.
6. Anàlisis de dades recopilades durant les avaluacions per identificar tendències i patrons de progrés.
7. Implicació de mestres, personal de suport, directius escolars i famílies per a una intervenció més completa del programa lector i de major impacte en l'alumnat .
8. Ajustament del programa lector en funció dels resultats de l'avaluació. (Canvis en la instrucció, la selecció de materials o l'assignació de recursos addicionals).

El quadre següent il·lustra el procés d'elaboració del PLEC amb uns períodes oberts a les necessitats del nostre centre i alumnat:

SEQÜÈNCIA TEMPORAL D'ELABORACIÓ DEL PLEC

ANÀLISI-REFLEXIÓ		PLANIFICACIÓ-ELABORACIÓ	
ANÀLISI	DIAGNOSI: REDACCIÓ DE CONCLUSIONS	ESTRUCTURA I CONTINGUT DEL PLEC	VALORACIÓ, PROPOSTES DE MILLORA, ADEQUACIÓ DEL PLEC A NOVES NECESSITATS.
<p><u>ANÀLISI INTERNA (Curs 2023-24)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> a) Com es treballa a cada àrea curricular. • L'aprenentatge de la lectura i la comprensió lectora. • Llegir a les àrees i la competència informativa. • L'hàbit lector i el gust per llegir. <p>b) Perfil lector.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dels alumnes. • De la comunitat educativa. <p>c) Recursos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Infraestructures (biblioteca, TIC, etc.). • Personal. • AMPA. 	<p>-Interpretació dels <i>Formularis</i></p>	<p>a) <i>Planificació d'objectius i estratègies per a:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • L'aprenentatge de la lectura i la comprensió lectora. • Llegir a les àrees i la competència informativa. • L'hàbit lector i el gust per llegir. <p>b) <i>Planificació de la formació:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Què? Com? Quan? Qui? On? • Formació inicial, especialització, permanent... <p>c) <i>Coordinació:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Calendari i temporització. • Concreció de tasques i responsabilitats. • Recursos interns i externs. 	<ul style="list-style-type: none"> • Revisió de la documentació • Actualització del PLEC
<p><u>ANÀLISI EXTERNA (Curs 2024-25)</u></p> <p>a) <i>Centre de Recursos Pedagògics (CRP).</i></p> <p>b) <i>Entorn:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Plans d'entorn. • Biblioteca pública. • Associacions de barri, llibreries, etc. <p>c) <i>Institucions</i></p>			

10.- BIBLIOGRAFIA

- **DEPARTAMENT D'ENSENYAMENT (2017):** “La lectura en un centre educatiu: Saber llegir, llegir per aprendre i gust per llegir”. Generalitat de Catalunya.
- **ANDREU, LL. (2017):** “Ensenyament estructurat del llenguatge i la lectura”. Barcelona. UOC Editorial.
- **ANDREU, LARA, LÓPEZ, PALACIO, RODRÍGUEZ, SOPENA (2013):** “Trastorns d'aprenentatge de la lectura”. Barcelona. UOC Editorial.
- **PLEC CEE FONT DE L'ABELLA (2020).**
- **ASSOCIACIÓ PER LA LECTURA (2003):** “Posar la lectura davant de tot”. Traducció de Josep Font i Roura. Juny del 2003. [En línia] (<http://en.calameo.com/read/000627076a4b89a1cba93>)
- **GUZMÁN, R., JIMÉNEZ, J.E., ORTIZ, M^aR. HERNÁNDEZ-VALLE I., et altri (2004):** “Evaluación de la velocidad de nombrar en las dificultades de aprendizaje de la lectura”. Universitat de La Laguna, Tenerife; en Revista Psicothema 2004. Vol. 16, nº 3, pp. 442-447. ISSN 0214 - 9915 CODEN PSOTEG.
- **SOLÉ, I. (2012):** *Lectura i aprenentatge. Debats d'Educació, 24*. Barcelona: Fundació Jaume Bofill/ Universitat Oberta de Catalunya.

11.- ANNEXOS

Annex 1: *Formulari "Diagnosi de la lectura en l'alumnat del CEE STR".*

Annex 2: *Resultats del formulari. Diagnosi.*

ANNEX 1= Formulari “Diagnosi ensenyament de la lectura en l’alumnat del CEE STR”

6/6/24 11:05

DIAGNOSI LECTURA EN L'ALUMNAT DEL CEE SANT RAFAEL

DIAGNOSI LECTURA EN L'ALUMNAT DEL CEE SANT RAFAEL

Conèixer en quin moment lector es troben els nostres alumnes

* Indica que la pregunta és obligatòria

1. 1) Treballes la consciència fonològica a l'aula? *

Seleccioneu totes les opcions que corresponguin.

- Sí
 No

2. En el cas afirmatiu, en quants alumnes ho treballes?

3. 2) Treballes la lectura global? *

Marqueu només un oval.

- Sí
 No

https://docs.google.com/forms/d/1SY9E1V-BH14aEkmEY9C1-aNobu13mUaEY8Q-BI1649

1/6

6/6/24 11:05

DIAGNOSI LECTURA EN L'ALUMNAT DEL CEE SANT RAFAEL

4. En el cas afirmatiu, en quants alumnes ho treballes?

5. 3) Treballes la lectura alfabètica (sil·labes i fonemes) *

Marqueu només un oval.

- Sí
 No

6. En el cas afirmatiu, en quants alumnes ho treballes?

7. 4) Treballes la lectura ortogràfica (reconeix la paraula com una unitat i accedeix ràpidament al seu significat) *

Marqueu només un oval.

- Sí
 No

8. En el cas afirmatiu, en quants alumnes ho treballes?

https://docs.google.com/forms/d/1SY9E1V-BH14aEkmEY9C1-aNobu13mUaEY8Q-BI1649

2/6

6/6/24 11:05

DIAGNOSI LECTURA EN L'ALUMNAT DEL CEE SANT RAFAEL

9. 5) El teu alumnat realitza una lectura competent i funcional, amb comprensió mínimament preservada *

Seleccioneu totes les opcions que corresponguin.

- Sí
 No

10. En el cas afirmatiu, en quants alumnes ho treballes?

11. 6) Utilitizes recursos tecnològics, aplicacions i programes informàtics per treballar la lectoescriptura *

Marqueu només un oval.

- Sí
 No

12. En el cas afirmatiu, en quants alumnes ho treballes?

6/6/24 11:05

2/2

6/6/24 11:05

DIAGNOSI LECTURA EN L'ALUMNAT DEL CEE SANT RAFAEL

13. 7) Has realitzat formació específica per l'aprenentatge de la lectoescriptura? *

Marqueu només un oval.

- Sí
 No
 Fa més de 5 anys
 Fa menys de 5 anys

14. 8) En quina etapa treballes la lectoescriptura? *

Marqueu només un oval.

- Infantil
 Primària
 Secundària i post-obligatòria

Ves a la secció 2 (Observacions:)

Observacions:

Google no ha creat ni aprovat aquest contingut.

Google Formularis

6/6/24 11:05

2/2

ANNEX 2: Resultats formulari ensenyament de la lectura. DIAGNÒSTIC.

S'ha realitzat una enquesta sobre el que pensen els professionals que es treballa a l'aula: la consciència fonològica, la lectura global, la lectura alfabètica, la lectura ortogràfica, la lectura competent i funcional i si s'empren eines tecnològiques. També es va preguntar si havien fet formació de lectura fa més de 5 anys, tal i com es mostra en la taula següent:

Etapa educativa	1) Quants treballen consciència fonològica?	2) Quants treballen la lectura global?	3) Quants treballen la lectura alfabètica (sil·labes i fonemes)	4) Quants treballen la lectura ortogràfica (reconeix la paraula com una unitat i accedeix ràpidament al seu significat)
INFANTIL	6	10	6	6
PRIMÀRIA	6	10	9	5
ESO POST-OBLIG	52	24	24	24

5) Quants alumnes realitzen una lectura competent i funcional, amb comprensió mínimament preservada	6) Quants alumnes utilitzen recursos tecnològics, aplicacions i programes informàtics per treballar la lectoescriptura	7) No Has realitzat formació específica per l'aprenentatge de la lectoescriptura?	En cas afirmatiu, fa + 5 anys	En cas afirmatiu, fa - 5 anys
0	5			2
1	7	2	2	
19	35	1	5	2

CONCLUSIONS:

A l'etapa infantil es prioritza l'aprenentatge de la lectura global sobre la lectura alfabètica. A l'etapa primària es segueix com en l'etapa infantil: es prioritza l'aprenentatge de la lectura global respecte la lectura ortogràfica i a més a més s'inicia l'aprenentatge de la lectura ortogràfica.

En l'etapa secundària tot i que continua l'ús de la metodologia de l'ensenyament de la lectura global, també augmenta significativament l'aprenentatge de la lectura alfabètica i ortogràfica.

En aquesta etapa (secundària) el treball de fonologia augmenta a l'etapa de post-obligatòria respecte a primària i infantil.

La majoria d'aules d'infantil i de secundària o post-obligatòria (en major part) empren eines digitals per a l'ensenyament de la lectura.

Per últim, pel que fa a la formació del professorat la major part de professionals (tot i que s'han format) fa més de 5 anys que no realitzen una formació específica en lectoescriptura.